

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	34629 Зовнішня політика та національна безпека
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	34629
Назва ОП	Зовнішня політика та національна безпека
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Боринська Ольга Леонідівна, Шамія Максим Мухаммадович, Цебенко Олег Олександрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	07.10.2021 р. – 09.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/291/34629-foreign-policy-and-national-security.pdf
Програма візиту експертної групи	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/291/34629-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма “Зовнішня політика та національна безпека” в КНУ ім. Т. Г. Шевченка є унікальною програмою підготовки фахівців в сфері національної безпеки та зовнішньої політики, а її започаткування зумовлене виникненням потреби у фахівцях для державних органів влади у сфері зовнішньої політики. Акредитаційна експертиза засвідчила відповідність змісту та структури ОП стандарту вищої освіти зі спеціальності 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”, належний рівень кадрового, методичного, організаційного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу на цій програмі, ефективність системи внутрішньої оцінки її якості. Освітня програма виконує важливу суспільну місію з підготовки кадрів для сфери зовнішньої політики та національної безпеки України. Правила прийому є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Здобувачам вчасно надається доступна інформація щодо всіх елементів навчального процесу. Інформація щодо цілей, змісту та результатів навчання на ОП «Зовнішня політика та національна безпека» міститься в описі ОП, що оприлюднено на сайті. Стратегія інтернаціоналізації реалізується завдяки системі договорів по співробітництву із зарубіжними ЗВО, що дає можливості для вдосконалення і поглиблення освітнього процесу. Процедури конкурсного добору викладачів є зрозумілими і прозорими. КНУ ім. Т. Шевченка сприяє професійному розвитку викладачів, надає премії, що компенсують витрати при публікації в іноземних наукових періодичних виданнях, підтримує і заохочує міжнародні стажування. ІМВ активно залучає до проведення лекційних занять та майстер-класів провідних фахівців-практиків, експертів з питань міжнародних відносин, зовнішньої політики та національної безпеки. НПП активно впроваджують інтерактивні методи викладання у освітній процес. Здобувачі вищої освіти високо оцінюють рівень викладання на ОПП, контингент студентів щорічно збільшується. У ЗВО сформована висока культура якості, яка сприяє ефективному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою. Виявлені експертами недоліки не є суттєвими і можуть бути усунені в процесі подальшого розвитку ОП, для чого ЗВО має необхідні ресурси та демонструє готовність до постійного вдосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. ЗВО продемонстрував злагоджену роботу усіх структурних підрозділів, мотивацію надавати освітні послуги на належному рівні та вдосконалюватись. 2. Мета ОП цілком співзвучна місії університету і може бути успішно реалізована в контексті стратегії розвитку ЗВО; 3. ЗВО тісно співпрацює із роботодавцями та академічною спільнотою під час розробки та перегляду ОПП (консультації, рецензії, відгуки); 4) наявність значного переліку державних підприємств, що здійснюють зовнішньополітичну діяльність в регіоні та є базами практики для здобувачів ОПП; 5) Освітній процес значною мірою зорієнтований на здобуття соціальних навичок здобувачами; 6) Нормативно-правова база доступу до ОП «Зовнішня політика та національна безпека» та визнання результатів навчання є такими, що відповідають вимогам; 7) Сильною стороною на думку експертної групи є можливість формування малокомплектних груп, для вивчення вибіркових дисциплін, що надає можливість більшій кількості здобувачів реалізувати свої навчальні та наукові інтереси; 8) Партнерами ІМВ є 50 закордонних університетів, дипломатичні представництва іноземних держав та організацій в Україні, міжнародні фонди та служби академічного обміну, організації та установи, що сприяє процесу інтернаціоналізації у повній мірі; 9) Процедури дотримання академічної доброчесності та вирішення конфліктів розуміються усіма учасниками освітнього процесу на високому рівні; 10) Інформаційна, матеріальна, технічна допомога КНУ ім. Шевченка у стажуваннях викладачів, заохочення до поглибленого вивчення іноземної мови, надання відраджень і премій за вагомі здобутки, а також преміювання за публікації в іноземних наукових виданнях сприяє підвищенню професійної та наукової кваліфікації НПП; 11) Сильною стороною, безумовно, є активне залучення до навчального процесу провідних фахівців-практиків, експертів з питань міжнародних відносин, зовнішньої політики та національної безпеки, які проводять майстер-класи та лекції; 12) Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу у ІМВ знаходиться на високому рівні; 13) У КНУ процедура внутрішнього забезпечення якості освіти є чіткою, деталізованою, включає ряд підрозділів та представників менеджменту, завдання яких є зрозумілими для виконання і регламентуються відповідними нормативними документами; 14) В КНУ ім. Шевченка наявні зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними та інформативними.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ рекомендує: посилити інформування здобувачів про можливості академічної мобільності, підвищити публікаційну активність здобувачів, а також активізувати діяльність по сприянню та заохоченню здобувачів до неформальної освіти, що дасть можливість поглибити знання, вміння та навички, які може отримати здобувач під час навчання на ОП «Зовнішня політика та національна безпека»; запровадити більш чіткий механізм взаємодії зі здобувачами та випускниками щодо удосконалення ОПП (шляхом включення їх до робочої групи ОПП). ЕГ також рекомендує перенесення виробничої (переддипломної) практики у третій навчальний семестр, оскільки це дасть змогу краще закріпити на практиці здобуті теоретичні знання із усіх дисциплін; запровадити практику написання силабусів і опублікувати силабуси дисциплін на сайті ІМВ, для більш зручного ознайомлення здобувачами із переліком та змістовим наповненням дисциплін, що вивчатимуться на ОП «Зовнішня політика та національна безпека»; розробити більш зручну форму щодо опитування думки різних груп стейкхолдерів щодо змін ОП. ЕГ рекомендує технічно модифікувати сайт ІМВ з метою більш зручного користування для його відвідувачів, зокрема, покращити навігацію по сайту ІМВ, ЕГ рекомендує автоматизувати процес обрання вибіркових дисциплін;

інтегрувати наукову тематику магістерських робіт, з науковими дослідженнями, які здобувачі проходять під час виробничої практики, зокрема, в Інституті стратегічних досліджень. ЕГ вважає за потрібне рекомендувати поглибити комунікацію ЗВО, ІМВ зі студентами та проводити кафедральне опитування в рамках ОП на постійній основі. ЕГ рекомендує збільшити публікаційну активність та, відповідно, посилити зміст викладання окремих дисциплін та імплементувати результати досліджень, отримані під час проходження підвищення кваліфікації в освітній процес, шляхом конкретизації оновлень. ЕГ рекомендує активніше залучати роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, особливо щодо визначення компетентностей, якими повинні володіти здобувачі для того, щоб бути більш затребуваним фахівцем на ринку праці. ЕГ рекомендує приділити значну увагу оновленню бібліотечного фонду та розширенню місць поселення для студентів; поглибити комунікацію з стейкхолдерами, потребує подальшого вдосконалення процес обговорення результатів анкетування зі здобувачами.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньо-професійної програми «Зовнішня політика та національна безпека» в цілому відповідають місії та стратегії ЗВО, що закріплені у Статуті Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/TROEibB>) та у Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року (<https://cutt.ly/TROEoJ6>) та в Концепції розвитку Інституту міжнародних відносин КНУ на 2020-2025 роки (<https://cutt.ly/PROEai3>). Цілі програми повністю відповідають місії та стратегії Інституту та Університету, зокрема, таким напрямкам, як формування різнобічного розвитку здобувачів освіти й підтримання якості освіти через запровадження міждисциплінарних підходів (п.4), інтеграцію в міжнародний освітній простір (п.5), формування наукової тематики наукових досліджень відповідно до актуальних напрямків розвитку фундаментальної та прикладної науки, потреб національної безпеки, обороноздатності і ефективного соціально-економічного розвитку України (п.7), а також розвитку міжнародної співпраці, зокрема і через використання програм подвійних дипломів. Керівництво ЗВО підтвердило пріоритетність інтернаціоналізації освітнього процесу, вагоме місце у цьому напрямку займає ІМВ. Із звіту самоаналізу та в ході зустрічей із гарантом ОПП, керівництвом КНУ ім. Т. Г. Шевченка та ІМВ ЕГ встановлено, що ціллю цієї ОПП є підготовка висококваліфікованих кадрів з питань національної безпеки та зовнішньої політики України (корелюється з п.7), оскільки на ринку праці виникла потреба у таких фахівцях, що напряму пов'язано із війною України та Росії а також із новими викликами та загрозами зовнішньої політики нашої держави.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЗВО постійно реагує на зовнішні та внутрішні виклики, ОПП розроблена у 2018 році, а також оновлювалась у 2021 році. ОПП «Зовнішня політика та національна безпека» була розроблена кафедрою міжнародних відносин та зовнішньої політики при тісних консультаціях із представниками академічного середовища та професіоналів-практиків. Окрім цього, про залучення стейкхолдерів до формулювання цілей та програмних результатів навчання свідчать такі факти: рецензія завідувача кафедри міжнародних відносин та міжнародного права факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка Жалоби Ігоря Володимировича; рецензія заступника голови Ради національної безпеки та оборони України при Президентові України Литвиненка Олександра Валерійовича; рецензія керівника Головного департаменту зовнішньої політики та європейської інтеграції Адміністрації Президента України Жовкви Ігоря Івановича, а також інші рецензії та відгуки на ОПП та інтерв'ю з роботодавцями. ЕГ були встановлені факти попередньої співпраці у вигляді консультацій із Інститутом стратегічних досліджень. Під час інтерв'ю зі здобувачами освіти та студентським самоврядуванням виявлено діючий механізм впливу здобувачів вищої освіти на формування цілей та програмних результатів та удосконалення ОПП (анкетування, он-лайн опитування, надання гаранту пропозицій) та забезпечення практикою здобувачів вищої освіти на підставі договорів про співпрацю, підтверджено факт обговорення ОПП на засіданнях кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики, спільних нарадах за участю керівництва Інституту та Університету, засіданнях Вченої ради Інституту, зустрічах в рамках робочої групи по розробці ОПП. В ході інтерв'ю із представником роботодавців в.о. керівника Центру зовнішньополітичних досліджень Національного інституту стратегічних досліджень Паламарчуком М. О. ЕГ отримала інформацію, що при розробці ОП відбувались консультації ЗВО із його інституцією, враховувались зацікавленості у спеціалістах цієї програми. ОПП

обговорювалась на засіданні кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики (Протокол № 5 від 15 листопада 2018 р.). В ході інтерв'ю із НПП було підтверджено їхнє залучення до розробки, обговорення та перегляду цієї ОПП. Гарантом було підтверджено періодичність зборів робочої групи із розробки ОПП, де враховується думка усіх представників. У ЗВО запроваджений механізм надання рекомендацій щодо проекту ОПП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Підготовка фахівців зі спеціалізації «Зовнішня політика та національна безпека» допомагає досягти таких програмних результатів навчання, як: знання із особливостей розвитку міжнародних відносин (ПРН-1,2,4,5), міжнародної та національної безпеки (ПРН – 3,8, 18, 19). В ході інтерв'ю із гарантом ОПП було підтверджено факти проведення моніторингу ринку праці та затребуваність випускників цієї програми у державних органах влади. Під час зустрічі із представниками роботодавців експертною групою були встановлені факти їхнього співробітництва із усіма учасниками освітнього процесу (публічні лекції, бази практики, рекомендації до ОПП), також роботодавці підтвердили затребуваність таких фахівців на ринку праці. Цілі ОПП враховують тенденцію збільшення потреби у здобувачах, обумовлену зростанням кількості державних та недержавних аналітичних структур, таких як Інститут світової політики, Центр «Нова Європа», Інститут економічних досліджень і політичних консультацій, Інститут зовнішньополітичних досліджень, Інститут стратегічних досліджень та інших державних інституцій. Згідно звіту самооцінювання та інтерв'ю з гарантом ОПП, на момент розроблення ОПП не мала аналогів в Україні. Під час спілкування із гарантом ОП було отримано інформацію, що при розробці ОПП частково було враховано досвід провідних європейських магістерських програм відповідного спрямування: Варшавського, Вроцлавського університетів та Люблінського університету Марії Кюрі в Республіці Польща (згідно звіту самооцінювання та інтерв'ю з гарантом). Серед вітчизняних ЗВО вивчавсь досвід Національного авіаційного університету та ОПП «Зовнішня політика і дипломатія» (згідно звіту самооцінювання). У відповідності до протоколу № 5 засідання кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики від 15 листопада 2018 року при розробці ОПП частково був запозичений досвід Люблінського університету Марії Кюрі та Варшавського університету (Республіка Польща). ЗВО заявляє про підготовку фахівців для суто державних органів влади центрального апарату, однак не менш важливим пріоритетом ЗП держави є транскордонна співпраця та транскордонна безпека, тому ЕГ рекомендує ЗВО орієнтувати випускників ОПП і на регіональний ринок праці.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП була розроблена у 2018 році. Однак після прийняття стандарту вищої освіти України за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України від 4.08.2020 р. № 1003, <https://cutt.ly/FRPjIxs>) у 2021 році кафедра міжнародних відносин здійснила перегляд освітньої програми «Зовнішня політика та національна безпека», в якій повністю врахувала вимоги нормативного документу. В результаті такого вдосконалення освітня програма повністю враховує стандарт освіти в цій галузі.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Тісна співпраця із науковою спільнотою та роботодавцями під час розробки (консультації, рецензії, відгуки); ОПП корелюється із місією та стратегією Університету та ІМВ; При розробці ОПП вивчавсь досвід низки зарубіжних ЗВО; При перегляді ОПП у 2021 році були повністю враховані вимоги прийнятого галузевого стандарту у 2020 році.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендації: При майбутніх переглядах ОПП включити представників здобувачів та випускників цієї програми до робочої групи з перегляду програми; Більш обґрунтовано досліджувати досвід іноземних та вітчизняних магістерських ОП із наявними порівняльними таблицями; Рекомендує ЗВО орієнтувати випускників ОПП і на регіональний ринок праці.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1. ОПП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1-1.4. Освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 1 з недовідками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає п. 5 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Термін навчання – 1,5 роки. Вибіркова компонента складає 26 кредитів навчального плану, що становить 28,8 % від загального обсягу, 6 кредитів відведено на практичну підготовку, атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі здачі комплексного кваліфікаційного іспиту та виконання магістерської кваліфікаційної роботи. Обсяг ОП відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за магістерським рівнем.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група засвідчує оновлення змісту ОП «Зовнішня політика та національна безпека» в редакції 2021 р. порівняно з ОП в редакції 2018 р., що дозволяє досягти всіх заявлених у відповідності до стандарту ВО цілей та ПРН. ОПП містить обов'язкові (64 кредитів ЄКТС) та вибіркові (26 кредити ЄКТС) дисципліни у відповідності до навчального плану. Логічно-структурна схема освітніх компонентів ОП загалом чітка і обґрунтована. ОПП належним чином структурована і містить всі необхідні складові – лист-погодження, передмова, загальна інформація, мета, характеристика, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність, перелік компонентів ОПП та їх логічна послідовність, форма атестації здобувачів, матриця відповідності програмних компетентностей компонентам, матриця забезпечення програмних результатів навчання, структурно-логічна схема підготовки. Згідно матриці відповідності освітні компоненти, що включені до ОПП, в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Переважна більшість ПРН, що передбачені стандартом вищої освіти, забезпечуються обов'язковою складовою програми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Проведений аналіз змісту ОП, відомостей про самооцінювання, таблиць 1-3 дозволяє стверджувати, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» і забезпечують формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, сприяють досягненню програмних результатів навчання. Загальна інформація про зміст ОК, включених до ОП є в наявності на сайті ІМВ, що можна визначити як позитивну практику. На сайті інституту розміщено посилання на робочі програми, в кожній з яких описані компетенції та результати, які забезпечує та чи інша навчальна дисципліна. Аналіз робочих програм навчальних дисциплін дозволяє зробити висновок, що всі програмні результати навчання та компетентності, які визначені ОП, забезпечуються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОПП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. Під час експертизи встановлено – здобувачі мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом вибору навчальних дисциплін – вибирають один з трьох спеціалізованих блоків дисциплін, що спрямований на поліпшення здатності до працевлаштування за обраним фахом (вибіркові блоки «Міжнародні організації та багатостороння дипломатія», «Національна безпека та воєнна політика», «Прикладні дослідження зовнішньої політики»). Гарант ОП інформує їх про процедуру вибору, передає анкету-заяву, анотації до вибіркових дисциплін. Здобувачі освіти зазначили, що вибір вибіркових дисциплін проводиться у паперовому вигляді співробітниками деканату. Така можливість регламентується «Положенням про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін від 3 грудня 2018 року» (<https://cutt.ly/DRPmFaU>) та «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, введеним в дію наказом ректора від 31 серпня 2018 року за №716-32» (<https://cutt.ly/9RPmXuA>). На ОП існує можливість участі студентів у програмі подвійних дипломів із зарубіжними партнерами, що дає їм право також формувати індивідуальну освітню траєкторію, хоча прикладів використання ще не було. Студенти підтвердили самостійність вибрання вибіркових дисциплін, тем магістерських робіт та кореляції місця практики із їхніми зацікавленнями(в ході інтерв'ю та опитування).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОПП та навчальний план передбачає проходження виробничої практики в обсязі 6 кредитів. Позитивною практикою є активна робота сектору працевлаштування КНУ, з широким представленням можливих баз практик в Україні та закордоном <http://jobs.knu.ua/>. При інтерв'юванні здобувачів підтверджено проходження практик у державних установах та науково-дослідних інститутах, проведення щорічного заходу “Ярмарка вакансій”, що спрямована на підтримку традицій взаємодії роботодавців та ЗВО. Позитивною практикою є і публікація вакансій у соціальних мережах на сторінці ІМВ. В процесі навчання здобувачі отримують завдання з дисциплін, наближені до практичної підготовки (аналітичні довідки тощо), що допомагає їм у формуванні професійних навичок. В ході інтерв'ю було підтверджено наявність широкого кола баз практики та активна співпраця з ними. Це було підтверджено в ході інтерв'ю із роботодавцями. Також вони вказали високі навички та вміння студентів цієї ОП. Практична підготовка фахівців цієї ОП формує такі результати та компетенції: ПРН-1, 5, 8, 12, 14, 15, 17, 21; ЗК - 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9; ФК-5, 9. Під час проходження практики студенти складають аналітичні довідки, залучаються до аналітичних розробок. Під час інтерв'ю здобувачі зазначили, в загальному, задоволеність програмою практики. Однак, проаналізувавши опитування здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/sRPY1mu>), ЕГ встановила, що 44,4 % вважають, що роботодавці не достатньо залучаються до освітнього процесу, а 22,2 – взагалі не залучаються. Також, в даному опитуванні здобувачі цієї ОП надають рекомендації щодо більш тісної взаємодії із роботодавцями в рамках практичної підготовки, розширення мережі баз практики, що варто врахувати ЗВО. Згідно навчального графіку ОП Зовнішня політика та національна безпека, навчальна(переддипломна) практика проходить у 2 семестрі, однак ЕГ вважає логічним провести цю практику у третьому навчальному семестрі. Це дало б змогу більш краще закріпити на практиці усі здобуті теоретичні знання із усіх дисциплін та корелювати завдання практики із тематикою дипломних магістерських робіт. Гарант ОП та завідувач кафедри в ході інтерв'ю повідомили, що проведення практики у другому семестрі обумовлене відповідними рекомендаціями та зручностями для баз практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Заявлені у програмі загальні компетентності забезпечуються обов'язковими дисциплінами. Частина із них додатково забезпечуються вибірковими дисциплінами. Під час зустрічі зі студентами та НПП кафедри було зазначено, що у навчальному процесі використовуються сучасні методи навчання, а саме: пошуковий, інтерактивний, метод кейс-стаді, метод рольових ігор, майстер-класи. Зі слів здобувачів, вони беруть участь у різних заходах, а саме: навчальних практиках, конференціях, ярмарках вакансій, зустрічах із професіоналами-практиками тощо. Наведені факти переконали ЕГ про наявність можливостей набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Кращому розкриттю soft skills сприяють вивчення здобувачами таких дисциплін, як: Багатостороння дипломатія та механізм регулювання сучасних міжнародних відносин, Зовнішньополітичні стратегії та планування, Воєнна політика та воєнна стратегія України, Аналітичні документи (практикум), Методологія зовнішньополітичних та безпекових досліджень. Зазначені соціальні навички розкриваються за допомогою натсупних дисциплін, що допомагають досягти відповідні компетенції та навички: ОК-7 (ЗК-5); ОК-13 (ПРН-12, 14,15; ЗК – 2, 5, 6; ФК – 9); ВБ-3 (ЗК-6; ПРН-12;13); ВБ-7 (ЗК-2, 5, 6; ФК-8; ПРН – 13); ВБ-12 (ЗК-1, 5; ФК – 12; ПРН- 10). Крім того, як роботодавці так і здобувачі освіти зазначали власну зацікавленість у постійному розвитку визначених компетенцій. Однак, розширення відповідного спектру доцільно впроваджувати в контексті викладання дисциплін загального чи фахового спрямування, практичної підготовки здобувачів.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійні стандарти є відсутніми за цією ОПП. При розробленні ОП у 2018 році було враховано положення Національного класифікатора професій України ("Класифікатор професій ДК 003-2010", <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>) для присвоєння здобувачам вищої освіти професійної кваліфікації експерт з суспільно-політичних питань (зовнішня політика та національна безпека).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Передбачені для ОПП програмні результати можуть бути досягнуті освітньою програмою обсягом у 90 кредитів ЄКТС. Згідно навчального плану обсяг обов'язкових компонентів становить 71,1 % а вибіркового 28,9 %. 6,7 % (6 кредитів) виділено на практичну підготовку здобувачів). Самостійна робота у різних дисциплінах становить від 50 до 67 %. Згідно опитування студентів 77,8 % здобувачів повністю задоволені навчальним навантаженням та виділеними годинами на самостійну роботу, а 22,2 % - частково задоволені, та наголошують на надмірному навантаженні (<https://cutt.ly/dRAGfeV>). Обсяг окремих освітніх компонентів дозволяє досягнути поставлених цілей та програмних результатів навчання. ЕГ відзначає високу частку питомої ваги самостійної роботи у структурному розподілі загального фонду навчальних годин з деяких дисциплін, однак це є прийнятним підходом на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Крім того, здобувачі освіти та НПП відмітили належне забезпеченості методичними матеріалами для самостійного вивчення дисциплін, використання інформаційних ресурсів на базі Moodle, де розміщені усі методичні матеріали з кожної дисципліни, доступ здобувачів до бібліотечних фондів та відеолекцій. Розподіл навчальних годин між аудиторними годинами та самостійною роботою здійснюється в результаті ґрунтовного аналізу розробниками робочих програм при погодженні із Гарантом ОП, науково-методичною комісією ІМВ, Вченою радою ІМВ. Обсяг освітньої програми та освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та сприяє досягненню цілей та програмних результатів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою навчання в класичному її розумінні не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

До сильних сторін освітньої програми слід віднести: 1) Зміст ОП дозволяє досягти заявлених у відповідності до стандарту вищої освіти цілей та ПРН; 2) Освітній процес значною мірою зорієнтований на здобуття соціальних навичок здобувачами; 3) ЗВО належним чином забезпечує формування індивідуальної траєкторії для здобувачів; 4) Під час викладання на ОП широко застосовуються інтерактивні методи викладання; 5) Обсяг освітньої програми та окремих ОК у кредитах ЄКТС належним чином відображає баланс структури навчального навантаження, зокрема, належну частку самостійної роботи здобувачів та вибіркового ОК, практичну орієнтованість ОП. Здобувачі ОП, за результатами опитування, високо оцінили баланс аудиторних та самостійних годин при організації освітнього процесу; 6) Бази практики здобувачів вищої освіти пов'язані із державними інституціями та науково-дослідними інститутами, де здобувачі можуть отримати практичні навички за профілем ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Рекомендації: 1) Врахувати рекомендації здобувачів вищої освіти, викладені (<https://cutt.ly/sRPY1mu>), зокрема щодо більш тісної взаємодії із роботодавцями в рамках практичної підготовки, розширення мережі баз практики та інше; 2) Згідно навчального графіку ОП Зовнішня політика та національна безпека, навчальна(переддипломна) практика проходить у 2 семестрі, однак ЕГ вважає логічним провести цю практику у третьому навчальному семестрі. Це дало б змогу більш краще закріпити на практиці усі здобуті теоретичні знання із усіх дисциплін та корелювати завдання практики із тематикою дипломних мігістерських робіт.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на узгодженість між усіма під критеріями Критерію 2, керуючись сильними сторонами, позитивними практиками, недоліками, що не є суттєвими й можуть бути швидко усунені та підходом, орієнтованим на удосконалення, експертна група дійшла висновку, що ОПП "Зовнішня політика та національна безпека" відповідає рівню В за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

У результаті роботи, експертна група пересвідчилась, що інформація про правила прийому на навчання та вимоги до вступників є чіткими та зрозумілими, вони оприлюднені на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/vRahjps>). Правила прийому не містять дискримінаційних положень, є чіткими та зрозумілими, інформація також була підтверджена під час зустрічі з гарантом, та, зокрема, відзначено, що із введенням ЗНО, з'явилося більше вступників із інших ЗВО як міста Києва, так і інших міст та областей України, що свідчить про прозорість конкурсного відбору (зустріч 1, зустріч 4).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Проаналізувавши інформацію, розміщену на сайті КНУ ім. Т. Шевченка, а також отримавши підтвердження під час зустрічі 5 та зустрічі 8, експертна група стверджує, що документи, які розміщені у вільному доступі на офіційному сайті чітко регламентують процес зарахування вступників, що відбувається згідно «Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2021 році». Відповідно, для вступу на ОП «Зовнішня політика та національна безпека» необхідно єдиний вступний іспит з іноземної мови та фахове вступне випробування. Знання іноземної мови необхідні при навчанні на ОП, на чому наголошено під час зустрічі 3, та зустрічі 4. Питання на фаховий вступний іспит (питання у галузі міжнародних відносин, зовнішньої політики та національної безпеки) враховують особливості самої ОП, вони підготовлені та затверджені кафедрою міжнародних відносин та зовнішньої політики (відомості СО, зустріч 2).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час аналізу документів, експертна група пересвідчилась, що в Положенні про організацію освітнього процесу, у розділі «Академічна мобільність» прописані питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО під час академічної мобільності (<https://cutt.ly/VRahSKM>). Процедура визнання результатів навчання здійснюється із застосуванням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) або системи оцінювання навчальних досягнень студентів, що прийнята у ЗВО- партнері, якщо в ній не застосовується ЄКТС, перезарахування проводиться на підставі порівняння програм та Академічної довідки, відповідно, існує досить гнучка система визнання результатів: обов'язкові дисципліни можуть перезараховуватись повністю, частково чи асиметрично, а дисципліни вільного вибору - без обмежень можуть бути перезараховані замість будь-яких дисциплін ЗВО, з яким укладена угода (<https://cutt.ly/VRahSKM>). Програму навчання затверджується в КНУ ім. Т. Шевченка до початку реалізації програми мобільності, що гарантує надійність визнання результатів навчання. У випадку, якщо здобувач не виконав програму навчання, то він може ліквідувати заборгованість за індивідуальним графіком або прослухати курс повторно (<https://cutt.ly/VRahSKM>). Загалом, академічна мобільність у КНУ ім. Т. Шевченка розвинута досить добре, про що свідчить наявність окремої сторінки на сайті Інституту міжнародних відносин (<https://cutt.ly/ZRahHtg>), що містить інформацію про програми обміну, гранти, стипендії, а також необхідну нормативно-правову базу. На зустрічі з викладачами та із здобувачами, експертна група з'ясувала, що про можливості мобільності знають всі учасники навчального процесу (зустріч 3, зустріч 4), але, враховуючи те, що ОП «Зовнішня політика та національна безпека» досить нова та існуючі карантинні обмеження, конкретних фактів перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення експертизи, було з'ясовано, що конкретних випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОП «Зовнішня політика та національна безпека» не було, так як специфіка самої програми не передбачає наявності курсів та інших видів неформального навчання. Проте, така можливість існує (передбачено Положенням про організацію освітнього процесу), і в окремих випадках, результати неформальної освіти можуть бути зараховані викладачами у вигляді додаткових балів з окремих дисциплін (зустріч 3).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

«Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2021 році» є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. У Положенні про організацію освітнього процесу, у розділі «Академічна мобільність» прописані питання визнання результатів навчання, отримані в інших ЗВО, викладачі кафедри поінформовані про можливість зарахування результатів неформальної освіти. Отже, нормативно-правова база доступу до ОП «Зовнішня політика та національна безпека» та визнання результатів навчання такі, що відповідають вимогам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Під час реалізацій цілей ОП «Зовнішня політика та національна безпека» рекомендується посилити інформування здобувачів про можливості академічної мобільності, підвищити публікаційну активність здобувачів, а також активізувати діяльність по сприянню та заохоченню здобувачів до неформальної освіти, що дасть можливість поглибити знання, вміння та навички, які може отримати здобувач під час навчання на ОП «Зовнішня політика та національна безпека».

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Отже, ОП «Зовнішня політика та національна безпека» в цілому, відповідає критерію 3. Положення про академічну мобільність потребує більш активного впровадження на практиці, а також Порядок визнання результатів, здобутих у інших ЗВО та у неформальній освіті потребує набуття реального досвіду. Всі ці зауваження носять рекомендаційний характер і в майбутньому сприятимуть удосконаленню результатів навчання за ОП «Зовнішня політика та національна безпека».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Статут КНУ ім. Т.Шевченка відзначає, що принцип студентоорієнтованого навчання є пріоритетним (<https://cutt.ly/aRakeeK>), відповідно, ОП «Зовнішня політика та національна безпека», також документально затверджує цей принцип у п'ятому пункті та реалізує на практиці. Під час зустрічей, експертна група пересвідчилась, що наукові інтереси студентів враховуються (через затвердження тематики магістерських робіт), узгоджуються завдання самостійних робіт, а також під час проходження виробничої практики (зустріч 3, зустріч 4, зустріч 6). Здобувачі також підтвердили, що регулярно проводяться опитування за допомогою Google Forms щодо їх задоволеності методами та якістю викладання, щорічне опитування підтвердило рівень задоволеності більше 70 % (зустріч 4, відомості СО). Студентоцентрикований підхід до навчання також реалізується через вибіркові дисципліни, а саме, створення малокомплектних груп, так як у такому випадку більше враховуються інтереси здобувачів (зустріч 2, зустріч 4).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах

окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Всі учасники освітнього процесу своєчасно отримують всю необхідну інформацію стосовно ОП «Зовнішня політика та національна безпека», критерії оцінювання обговорюються із здобувачами на першому занятті з дисципліни, також вся інформація про контрольні заходи, вимоги до виконання завдань та індивідуальної роботи містяться в РНП на кафедрі та в системі Moodle в електронному вигляді (звіт СО, зустріч 3, зустріч 4). На початку кожного семестру формується графік навчального процесу, який також є доступним як в паперовому вигляді на інформаційних дошках, так і в електронному форматі. Вся інформація стосовно розкладу занять, консультацій, залків та іспитів є відкритою, прозорою та доступною. Експертна група з'ясувала, що досить часто відбуваються індивідуальні консультації для студентів, що здебільшого відбуваються в месенджерах, студенти підтвердили, що викладачі реагують на всі звернення і дають відповіді на поставлені запитання, викладачі, в свою чергу, зауважили, що необхідно регламентувати такі звернення (що намагаються робити в індивідуальному порядку), бо вони можуть надходити у будь-який час, отримана інформація свідчить про тісний взаємозв'язок та високу якість комунікації між учасниками освітнього процесу (зустріч 3, зустріч 4).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ІМВ забезпечує поєднання наукових досліджень та навчання під час реалізації ОП шляхом проведення наукових тематично-інформаційних конференцій та семінарів, участі та організації конкурсів наукових робіт та олімпіад (<https://cutt.ly/sRakvYO>). Здобувачі мають можливість брати участь в діяльності Наукового товариства студентів та аспірантів (НТСА), та у щорічній Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми міжнародних відносин». Наукові інтереси здобувачів враховуються при визначенні тематики та пошуково-дослідних завдань, які включені у більшість дисциплін ОП «Зовнішня політика та національна безпека» (звіт СО, зустріч 3). На офіційній сторінці ІМВ та сторінці у ФБ (<https://www.facebook.com/mv.iir.knuds>) регулярно оновлюється інформація про можливість участі у міжнародних та українських конференціях, круглих столах, конкурсах наукових робіт. Зокрема, здобувач Б. Іващенко співпрацював з Центром дослідження міжнародних відносин (відомість СО, зустріч 4), а здобувачка А. Пріщенко брала участь у дослідженнях НІСД, і отримала схвальний відгук (відомість СО, зустріч 6).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі оновлюють зміст ОП «Зовнішня політика та національна безпека» згідно Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ ім. Т.Шевченка, РНП навчальних дисциплін розглядаються спочатку на засіданні кафедри, затверджуються завідувачем кафедри, потім схвалюються науково-методичною комісією, та затверджуються заступником директора з науково-педагогічної роботи ІМВ. Оновлюються РНП за необхідністю (кожні 2 роки) та пролонгуються щорічно (відомість СО, зустріч 2). Викладачі оновлюють зміст дисциплін, які викладають, за допомогою проведених і опублікованих власних дослідженнях та із урахуванням введення стандартів вищої освіти (відомість СО, Зустріч 3).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У зв'язку з пандемією, інтернаціоналізація діяльності закладу відбувалась переважно онлайн, так, зокрема, гарант ОП «Зовнішня політика та національна безпека», проф. Г.М. Перепелиця провів лекції онлайн для студентів факультету політичних наук та міжнародних відносин Варшавського університету, в рамках угоди про співпрацю (відомість СО, зустріч 1). КНУ ім. Т.Шевченка уклав двосторонні угоди з 50 університетами з більш як 20 країнами світу, інформація у відкритому доступі і міститься на сайті (<https://cutt.ly/3RalqAs>). Викладачі проходять стажування у Варшавському та Люблінському університетах, активно беруть участь у програмі ERASMUS+ (зустріч 3). Студенти мають можливість отримати подвійний диплом (програми стосуються університетів Варшава, Люблін, Нікосія) (відомість СО, зустріч 1). Всі учасники освітнього процесу мають змогу ознайомитись з актуальними проблемами міжнародної безпеки та тенденції розвитку світової політики завдяки Науковій бібліотеці, яка забезпечує доступ до баз даних: ScienceDirect, The Economist, Springer Nature, Scopus, Web of Science (зустріч 8).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною на думку експертної групи є можливість формування малокомплектних груп, для вивчення вибіркового дисциплін, що надає можливість більшій кількості здобувачів реалізувати свої навчальні та наукові інтереси. Проходження виробничої практики в Інституті стратегічних досліджень дає необхідні знання та навички, які дадуть можливість майбутнім випускникам бути конкурентоспроможними на ринку праці, фахівцями,

затребуваними роботодавцями. Партнерами ІМВ є 50 закордонних університетів, дипломатичні представництва іноземних держав та організацій в Україні, міжнародні фонди, організації та установи, що сприяє процесу інтернаціоналізації у повній мірі .

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Для удосконалення поінформованості здобувачів, щодо вибіркової дисципліни рекомендується скористатись міжнародною практикою написання силабусів. Серед рекомендацій щодо поєднання навчання та наукових досліджень здобувачів, експертна група рекомендує інтегрувати наукову тематику магістерських робіт, з науковими дослідженнями, які здобувачі проходять під час виробничої практики, зокрема, в Інституті стратегічних досліджень. Інтернаціоналізація ІМВ має багаторічні традиції співпраці із ЗВО більш як двадцяти країн світу, сподіваємось, в майбутньому всі учасники освітнього процесу матимуть можливість скористатись наданими можливостями при реалізації ОП «Зовнішня політика та національна безпека» як в онлайн так і офлайн формі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

В цілому, ОП «Зовнішня політика та національна безпека» відповідає рівню В за 4 критерієм, так як форми та методи навчання сприяють досягненню поставленої мети. Академічна свобода збережена, студентоцентризований підхід відбувається завдяки поінформованості всіх учасників навчального процесу, у повній мірі забезпечується поєднання наукової діяльності та навчання. ІМВ надає можливість всім учасникам для навчання, викладання та проведення наукових досліджень в рамках процесу інтернаціоналізації.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У КНУ розробили чіткі та зрозумілі критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, які містяться в Положенні про організацію освітнього процесу у КНУ (<https://cutt.ly/oEzGwDr>), Порядок і методика проведення підсумкового контролю визначено у Порядку оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу (<https://cutt.ly/ORiE4lc>). Форми контрольних заходів для перевірки програмних результатів навчання у межах певної дисципліни, визначаються в робочій навчальній програмі відповідної дисципліни. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання оприлюднені заздалегідь, тобто вся необхідна інформація міститься в силабусах, з якими можна ознайомитись на сайті та в системі Moodle, також викладачі розповідають про контрольні заходи і систему накопичення балів на першій лекції кожної дисципліни. Слід зазначити, що не всі предмети, які викладаються в рамках ОП мають силабуси.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». У ході онлайн зустрічей було підтверджено, що атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що дозволяє встановити відповідність рівня фахової підготовки студента інтегральній, загальній та фаховим компетентностям спеціальності. Згідно з ОП «Зовнішня політика та національна безпека», атестація випускників (<https://cutt.ly/VRiRnPx>) проводиться у формі комплексного кваліфікованого іспиту та публічного захисту кваліфікаційної магістерської роботи, та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням освітньої кваліфікації «магістр міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій». Окремим рішенням екзаменаційної комісії може бути присвоєна професійна кваліфікація Експерт з суспільно-політичних питань (зовнішня політика та національна безпека) за умови: 1. проходження всіх видів практики, які передбачені навчальним планом; 2. обрання спеціалізованого блоку дисциплін із навчального плану та отримання середнього балу не нижче "75" за підсумками складання всіх дисциплін, які до нього включені; 3. отримання на кваліфікаційному іспиті оцінки не нижче 75 балів. Онлайн зустрічі підтвердили факт існування такої системи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

КНУ ухвалила відповідний перелік нормативних документів, які регулюють чіткість і зрозумілість правил проведення контрольних заходів, а саме: Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ (п.7.1), (<https://cutt.ly/JRiRK9q>), у робочих програмах навчальних дисциплін є розділ «Порядок оцінювання результатів навчання». Робочі програми навчальних дисциплін розміщено на Мудлі. У Порядку оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка – (<https://cutt.ly/dRiR3YD>) (Р.2.), міститься інформація про порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів. Отже, ЕГ зробила висновок, що процедури запобігання та врегулювання конфлікту та порядок оскарження результатів є зрозумілими і прозорими. Під час спілкування з різними фокус-групами, ЕГ переконалась, що всі учасники освітнього процесу знають про свої права, а конфліктних випадків на ОП «Зовнішня політика та національна безпека» не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Під час аналізу СО та онлайн-зустріч з здобувачами, ЕГ переконалась, що у КНУ визначено чіткі стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які зрозумілі всім учасникам освітнього процесу ОП і регулюються відповідно до Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту» та наступних документів: Статуту КНУ (<https://cutt.ly/LRiTsyo>) Положення про організацію освітнього процесу (у підрозділах 9.8, 10.7 та окремі підпункти розділів 7 і 8 визначені види порушень і відповідальність здобувачів освіти та НПП) (<https://cutt.ly/GRiThuE>), Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у КНУ (<https://cutt.ly/ZRiTxB>), Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУ (<https://cutt.ly/vRiTvoi>), також Інститут є партнером Проекту сприяння Академічній доброчесності в Україні (SAIUP). Також, після опитування здобувачів вищої освіти, було визначено та підтверджено популяризацію академічної доброчесності за допомогою обговорень між здобувачами та завідувачами кафедр, гарантів програм, наукових керівників із здобувачами ступеню магістр. На зустрічах з фокус-групами ЕГ переконались, що всі учасники освітнього процесу розуміють, що таке академічна доброчесність, тобто КНУ провів ґрунтовну роботу щодо популяризації академічної доброчесності. Але під час зустріч з фокус-групами ЕГ пересвідчилась в недостатній кількості опитувань здобувачів вищої освіти в рамках ОП. Оскільки, загалом опитування проводяться в рамках інституту та загалом університету, вони не мають можливості всесторонньо оцінити якість викладання на конкретній ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЕГ відзначає належне оцінювання та забезпечення академічної доброчесності для ОП . Цьому сприяють ціла низка різноманітних ефективних заходів, як і популяризація в рамках Проекту сприяння Академічній доброчесності в Україні, так і завдяки обговоренням, які відбуваються повсякчас в рамках ОП, що спрямовані на популяризацію академічної доброчесності. Важливе значення має те, що вимоги до дотримання політики доброчесності чітко обумовлюються у робочих програмах дисциплін. Прозора процедура вирішення конфліктних ситуацій слугує ще одним чинником, що уможливорює належне виконання цього критерію.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Як наслідок онлайн експертизи та опрацювання документів наданих ЗВО та гарантом, ЕГ група вважає за потрібне, рекомендувати поглибити комунікацію зі студентами та проводити кафедральне опитування в рамках ОП частіше.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП відповідає оцінці «В» за 5 критерієм. Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти у є чіткими та зрозумілими, вони дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти, визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, забезпечується об'єктивність екзаменаторів, функціонують прозорі процедури оскарження результатів. Але зазначені рекомендації, не дають можливості ОП претендувати на оцінку «А» за 5 критерієм.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП «Зовнішня політика та національна безпека» відповідає спеціальності та освітнім компонентам, які вони викладають. Серед 11 викладачів, 2 доктори наук, професори: Крушинський В.Ю. та Галака С.П. і 9 кандидатів наук, серед яких 7 викладачів мають вчене звання доцента, Хилько О.Л. старшого наукового співробітника (старшого дослідника) (відомості СО). Наукова, методична, організаційна та навчальна діяльність викладачів, дає підстави вважати, що здобувачі отримують якісну освіту. Всі викладачі кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики беруть активну участь в міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, круглих столах, семінарах тощо, є авторами статей, включених до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus (відомості СО, зустріч 2, зустріч 3). На підставі проведеного аналізу, експертна група вважає, що академічної та професійної кваліфікації викладачів повністю достатньо для забезпечення викладання та досягнення визначених цілей і програмних результатів навчання за ОП «Зовнішня політика та національна безпека».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Оголошення про конкурс на заміщення вакантної посади розміщується на сторінці Вченої Ради КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/2RaxM2G>). Проведення конкурсу регламентується документом «Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=184>), конкурс проходить відкрито, незалежно, і за умов неупередженого ставлення до кандидатів. Під час перехресного опитування різних фокус-груп експертна група з'ясувала, що викладачі провели відкриті лекції, послухати які могли всі бажаючі, а під час карантину лекції проводились онлайн, і до них також могли приєднатись всі охочі, зокрема, В.Ю. Константинов провів відкриту лекцію про зовнішню політику КНР, а к. політ. н., доц. М.А. Миронова відкриту лекцію на тематику воєнно-політичної стратегії ЄС (зустріч 2, зустріч 3, зустріч 4). М.С. Каменецький, к.і.н., зауважив, що карантинні обмеження призвели до того, що частина його лекції є в записі, і їх можна переглянути у будь-який час (зустріч 3). У наслідок таємного голосуванні на кафедрі приймається рішення щодо переможців конкурсу на вакантні посади, рішення підтримується керівництвом, з претендентом укладається трудовий договір (контракт) на п'ять років (відомості СО, зустріч 2).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Найбільш поширеною формою в ІМВ щодо залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу є проходження здобувачами виробничої практики. Враховуючи те, що ОП «Зовнішня політика та національна безпека» є відносно новою, а цілі та результати навчання відрізняють її від інших ОП (що робить програму конкурентоспроможною), базами практики є Національний Інститут стратегічних досліджень, Академія зовнішньої розвідки України та ін., з якими підписані договори про співпрацю (відомості СО, зустріч 4, зустріч 6). Також керівництво ІМВ надає можливість до залучення роботодавців у склад екзаменаційної комісії, залучає до обговорення необхідних змін в ОП, рецензування науково-дослідних робіт (відомості СО, зустріч 6).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ІМВ завдяки низці угод про співпрацю і взаємодію активно залучає професіоналів-практиків, експертів галузі, роботодавців до навчального процесу. Зокрема, О. Шамшур (посол України у США (2006–2010) та Франції (2014–2020), О. Іжак, М. Белесков, А. Филипенко (співробітники НІСД), Еміне Джапарова (заступник міністра закордонних

справ України), Є. Божко (Голова Служби зовнішньої розвідки України), проводили майстер-класи та лекції (відомості СО, зустріч 1, зустріч 2, зустріч 4, зустріч 6). 19.11.2020 р. професор О. Литвиненко (директор НІСД) прочитав лекцію для студентів (<https://cutt.ly/XRYAM5X>) Інформація про наступні лекції, зустрічі та майстер-класі є доступною і розміщується на офіційній сторінці ІМВ, про те, що такі події відбуваються регулярно, свідчать анонси (<https://cutt.ly/MRYU4Rq>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

КНУ ім. Т. Шевченка і ІМВ сприяють професійному розвитку викладачів завдяки підвищенню кваліфікації, на зустрічі з викладачами експертна група з'ясувала, що реалізуються партнерські угоди з університетами Харкова, Львова, Одеси, Маріуполя, під час карантинних обмежень підвищення кваліфікації відбувається переважно онлайн (зустріч 3). Міжнародна мобільність забезпечується також угодами про співпрацю і відбувається за підтримки керівництва завдяки активній участі в програмах Erasmus+ (зустріч 2, зустріч 3). Вся інформація у відкритому доступі міститься на офіційній сторінці, яка постійно оновлюється (<https://cutt.ly/BRsul8o>). На кафедрі міжнародних відносин та зовнішньої політики затверджено графік підвищення кваліфікації викладачів, зокрема, на осінь 2021 р. заплановані програми підвищення кваліфікації у Вроцлаві та в Лісабоні (зустріч 3). По завершенню програми чи курсів, викладачі вносять зміни у дисципліни, що читають (зустріч 3). На регулярній основі КНУ ім. Шевченка проводить курси KNU Teach Week, на яких для викладачів читають лекції експерти-освітяни, що на думку ЕК сприяє професійному розвитку викладачів, зокрема, на даній ОП викладачі проходили ці курси і відзначають їх позитивне значення для розвитку педагогічної майстерності, тайм-менеджменту, психологічної адаптації до роботи в дистанційній формі (<https://cutt.ly/yRYPn9g>, зустріч 3).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У КНУ ім. Т. Шевченка діє наказ № 71-32 від 31.01.2014р. «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності», у якому є положення про преміювання, надбавки за викладання іноземною мовою, за написання та підготовку до видання наукової монографії та ін. (відомості СО). Згідно наказу, ІМВ стимулює професійний розвиток преміюванням, зменшенням годин у навантаженні, системою індикації успіхів викладача (зустріч 1, зустріч 3). До нематеріального заохочення викладачів належить також відзначення державними нагородами, грамотами та подяками центральних і місцевих органів виконавчої влади, МОН та НАПН, адміністрації університету, а саме, Грамотою Ректора Київського Національного університету імені Тараса Шевченка, Грамотою та Почесною грамотою КНУ, та ін. (відомості СО, зустріч 2, зустріч 3). Керівництво ІМВ, за пропозицією кафедри, приймає рішення про преміювання, а менеджмент на рівні Університету підтримує подання (зустріч 1, зустріч 2).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Варто відзначити інформаційну, матеріальну, технічну допомогу КНУ ім. Шевченка у стажуваннях викладачів, заохочення до поглибленого вивчення іноземної мови, надання відряджень і премій за вагомі здобутки, а також преміювання за публікації в іноземних наукових виданнях. Всі викладачі підтвердили свою академічну та професійну кваліфікацію, участь у конкурсі прозора, відкрита, рішення приймається таємним голосуванням на кафедрі міжнародних відносин та зовнішньої політики, адміністрація ІМВ підтримує рішення кафедри, та укладає трудові договори (контракти) строком на п'ять років.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Експертна група рекомендує збільшити публікаційну активність та, відповідно, посилити зміст викладання окремих дисциплін та імплементувати результати досліджень, отримані під час проходження підвищення кваліфікації в освітній процес, шляхом конкретизації оновлень. Експертна група також рекомендує активніше залучати роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, особливо щодо визначення компетентностей, якими повинні володіти здобувачі для того, щоб бути більш затребуваними фахівцями на ринку праці.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Експертна група вважає, що ОП «Зовнішня політика та національна безпека» відповідає оцінці «В» за критерієм 6. Кваліфікація викладачів забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання, процедури конкурсного відбору є прозорими, що дає можливість прийняти зважене рішення щодо укладання контракту. ІМВ активно залучає до взаємодії роботодавців, проводяться лекції експертів галузі та закордонних викладачів, стимулюється стажування за кордоном.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У рамках онлайн-акредитації ЕГ за допомогою відеозапису мала змогу оглянути матеріально-технічні ресурси ЗВО. За результатами огляду головного корпусу, можна зробити висновок про достатню забезпеченість будівлі для проведення офіційних заходів та позаакадемічної діяльності здобувачів вищої освіти. Безпосереднє ж навчання ОП «Зовнішня політика та національна безпека» здійснюється в корпусі, який містить комфортні та обладнані мультимедійними системами аудиторії. Бібліотека в умовах карантину приймала замовлення онлайн і на сайті розміщений електронний каталог для пошуку книг, статей та методичних матеріалів. Також в рамках університетського кампусу забезпечений безкоштовний wifi, який підключений до систему загальноєвропейських wi-fi просторів, що дозволяє студентам під'єднуватися до мережі WI-FI в багатьох Європейських та світових університетах. Оглянувши гуртожитки та спортивні майданчики за допомогою відео-зв'язку, наданих гарантом, можна зробити висновок про достатню забезпеченість простору для спортивної діяльності та якісне забезпечення спортивним інвентарем. Оглянувши гуртожитки та спортивні майданчики за допомогою відеозапису, наданих гарантом, можна зробити висновок про достатню забезпеченість простору для спортивної діяльності та якісне забезпечення спортивним інвентарем. Гуртожиток забезпечує основні потреби здобувачів ОП, але тим не менш, слід зазначити недостатню кількість останніх. Поселення в гуртожиток всіх бажаючих не може бути виконано через існуюче обмеження вільних місць. Так само слід наголосити про недостатнє фінансування бібліотечного фонду та доступу до сучасних професійних видань.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У ході онлайн зустрічей ЕГ було визначено, що в КНУ забезпечено вільний доступ усіх учасників академічної спільноти, передусім здобувачів вищої освіти та НПП до відповідної інфраструктури й інформаційних ресурсів, необхідних для провадження освітньої, викладацької та наукової діяльності у межах ОП. Здобувачі вищої освіти ступеня, які опановують ОП, мають можливість безоплатно користуватися інфраструктурою та інформаційними ресурсами Університету.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В Університеті приділяється значна увага забезпеченню безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, у тому числі на даній ОП, охоплюючи й таку складову їх життєдіяльності, як психічне здоров'я (є в наявності психологічна служба Університету). Матеріальна складова освітнього середовища (аудиторний фонд, бібліотека, заклади харчування, санітарії) є ергономічною, максимально пристосованою до потреб споживачів (за нормами фізіології, тепла, освітлення тощо) і відповідає стандартам безпеки. Значна увага приділяється питанню доступності до ресурсів закладу маломобільним групам населення та особам з особливими потребами. Кожного року проводиться ревізія стану та готовності матеріально-технічної бази, а також об'єктів інфраструктури закладу до освітнього процесу. створюється комісія із представників ректорату, працівників адміністративно-господарської частини та працівників інженерного підрозділу. Зустріч зі студентством під час роботи експертної групи дозволяє підкреслити позитивний факт співпраці адміністрації Університету з органами студентського самоврядування.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня та організаційні підтримка в основному забезпечується через налагоджений постійний контакт адміністрації зі студентами. Інформаційна підтримка забезпечується розміщенням друкованої інформації на дошках оголошень біля деканату та кафедр, а також постійним супроводом оновлення інформації на офіційній інтернет сторінці факультету. У КНУ запроваджено комплекс відповідних механізмів освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів вищої освіти. Студенти можуть розраховувати на повноцінну підтримку у вирішенні відповідних питань з боку центру психологічної допомоги, центру роботи зі студентами, відділу академічної мобільності, сектору працевлаштування, спорткомплексу, молодіжного центру, центру культурно-естетичного виховання, центру комунікацій, соціологічної лабораторії. Під час розмов з гарантами ОП та студентами було з'ясовано наявність широкого використання соціальних платформ як додаткових інформаційних сторінок факультету. Загальне адміністрування та супровід таких соціальних мереж проводиться студентами. Соціальна підтримка студентів забезпечується центром соціально-виховної та позаосвітньої діяльності. Основними напрямками роботи з соціальної підтримки осіб є соціальний захист, поліпшення побутових умов у гуртожитках, організація оздоровлення та відпочинку. У підтримку наведених аргументів під час зустрічей було підтверджено функціонування та ознайомленість студентів та працівників ЗВО з наступними існуючими каналами комунікацій: Студентську раду Інституту. Інформаційно-консультаційна підтримка здійснюється через сайт ІМВ, електронні бази Moodle та Microsoft Teams, соціальні мережі (Facebook), месенджери, оголошення на дошках з оголошеннями, шляхом індивідуальних зустрічей та консультацій студентів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В рамках освітньої програми не навчаються студенти з особливими потребами. Під час зустрічей з ЗВО було обговорено та підтверджено готовність до прийому осіб із числа маломобільних груп населення: встановлено в Інституті мнемосхем для осіб з порушенням зору (3 шт. на кожен корпус), облаштування приміщень Інституту тактильними та контрастними стрічками для людей з порушенням зору з шрифтом Брайєля, облаштування паркувальних місць для осіб з інвалідністю в кількості 10% від загальної кількості місць для парковки, облаштування місць в аудиторіях для освітнього процесу для людей з інвалідністю. На сьогодні вхід до Інституту обладнано пандусами, а також функціонують ліфти для забезпечення освітніх потреб маломобільних людей (з обмеженими руховими можливостями). Наразі на ОП «Зовнішня політика та національна безпека» не навчаються здобувачі освіти з особливими освітніми потребами. Поряд з цим варто відзначити, що розроблена в університеті система дистанційної освіти також створює хороші умови для потенційних студентів з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час візиту експертної групи підтверджено, що в Університеті реалізується чітка та зрозуміла політика й процедури врегулювання конфліктних ситуацій (у т. ч., пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітніх програм в Університеті. Статутом університету (<https://cutt.ly/xRiQ44F>) передбачено захист здобувачів вищої освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного чи психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди й агітації, що завдають шкоди здобувачам вищої освіти, а також дотримання в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності, норм педагогічної етики, моралі, поваги до гідності усіх учасників академічної спільноти. Постійна комісія Вченої ради з питань етики Університеті нараз працює над розробкою та схваленням Порядку вирішення конфліктних ситуацій. Важливим органом при вирішенні конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, є також Студентська рада Інституту. В 2015 р. Університеті розроблено та затверджено «Антикорупційну програму». (<https://cutt.ly/vRiWeP4>). В Інституті є посада координатора роботи зі студентами, яка опікується їх проблемами та надає їм поради.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Експертна група пересвідчилася у реальному та достатньому використанні матеріально-технічних ресурсів, які є необхідними для викладання конкретних дисциплін, включених до ОП. Наявний безоплатний доступ НПП та здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації ОП. Освітнє середовище Університету є безпечним для життя і здоров'я здобувачів ОП та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Підтверджено задоволеність здобувачів вищої освіти різними видами підтримки з боку Університету. В Університеті створені належні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. В Університеті існує політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ рекомендує приділити значну увагу оновленню бібліотечного фонду та розширенню місць поселення для студентів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Відображена у відомостях про самооцінювання інформація повністю підтвердилась при огляді експертною групою матеріально-технічної бази університету та факультету. Слід наголосити на компактності і зручності розміщення факультету з аудиторним фондом та усіма необхідними центрами, а також ідальною та бібліотекою. Наявні механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти відповідають дійсності.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Експертна група, на основі відомості СО, за результатами вивчення розміщених у вільному доступі документів, та в ході онлайн зустрічей пересвідчилась, що в КНУ сформовано нормативно-правове забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм КНУ регулюються Положенням про навчально-методичне забезпечення (<https://cutt.ly/3RihOd5>). Під час зустрічі, експертна група з'ясувала, що здобувачі вищої освіти, академічний персонал, залучаються до перегляду освітньої програми «Зовнішня політика та національна безпека». Цей моніторинг здійснюється після декількох випусків здобувачів задля аналізу успішності ОП. Відповідно до листа (<https://cutt.ly/xRijejr>) від 19.02.2018 року за №056/116 «Щодо підготовки описів освітніх програм до затвердження» термін дії ОПП визначає час до її обов'язкового перегляду, він не може бути більшим за п'ять років. З метою врахування змін законодавства та інноваційного розвитку галузі на ОП є новоствореною програмою (третій рік). Її перегляд було здійснено у зв'язку з впровадженням стандартів вищої освіти. З врахуванням COVID було розроблено методику проведення занять в дистанційному режимі.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертною групою, під час онлайн зустрічі зі ЗВО, було з'ясовано і отримано підтвердження безпосередньої участі ЗВО в процесі перегляду та оновлення ОП «Зовнішня політика та національна безпека». Було підтверджено, що здобувачі освіти залучаються до процесу оновлення ОП шляхом спілкування в рамках навчального процесу, виявлення їх думки та рекомендацій через онлайн анкетування у Google-формах щодо якості викладання за кожним освітнім компонентом програми навчання у семестрі, а також якості освітнього процесу на ОП в цілому. Зустріч з гарантом підтвердила аналізування їх відповідей гарант, які згодом подаються, як пропозиції на засідання кафедри щодо необхідності ініціювання процедури внесення змін до ОП. Фінальні зміни в ОП вносяться після затвердження на засіданні Вченої Ради ІМВ. Для врахування студентської думки щодо ОП проводяться регулярні опитування здобувачів щодо рівня задоволеності програмою, якістю викладання та пропозиції щодо шляхів вдосконалення навчального процесу.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічей експертною групою було з'ясовано, що роботодавці безпосередньо залучаються до перегляду ОПП та забезпечення якості ОПП через участь у неформальних спілкуваннях із гарантом ОПП та представниками кафедр, що вони підтвердили під час зустрічі з ЕГ. За результатами зустрічі було підтверджено взаємодії гаранта

ОПП та випускової кафедри з роботодавцями. Роботодавці зазначили, що давали пропозиції під час розробки та перегляді ОПП а їхні рекомендації були враховані. ЕГ рекомендує розробити електронну форму опитування думки роботодавців щодо цієї ОП та здійснювати щорічне опитування їхньої думки у майбутньому задля поглиблення взаємодії з основними стейхолдерами. Також, за даною ОП існує практика залучення роботодавців до перегляду ОП, шляхом її рецензування, як було визначено ЕГ ОП отримувала рецензії та побажання, щодо покращення ОП від МЗС, НІСД, Урядового офісу Кабінету міністрів України.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час онлайн зустрічей було підтверджено, що університет має досвід зворотного зв'язку з випускниками: допомога у працевлаштуванні, аналіз їх кар'єрного шляху, залучення до співпраці (зустрічі, лекції, семінари, організація практик, консультацій, інших наукових, професійних та урочистих заходів (<https://cutt.ly/kRinwgV>). В Інституті міжнародних відносин працює Центр кар'єри та працевлаштування (<https://cutt.ly/yRinrBM>, <https://cutt.ly/IRinuW6>), який окремо займається розвитком кар'єри випускників, залучає потенційних роботодавців, проводить освітні заходи задля підготовки випускників інституту до легшої інтеграції та орієнтації у сучасному ринку праці. Центр кар'єри проводить Ярмарок з працевлаштування за участі авторитетних вітчизняних та міжнародних фірм, організацій, державних установ. Випускниками Університету в 2011 році створено громадську організацію «Асоціація випускників ІМВ» <https://cutt.ly/nRinHUN>. Асоціація опікується питанням збору інформації про кар'єрний шлях випускників та працевлаштування. Наразі членами асоціації є більше ніж 1000 випускників Університету. Кожної третьої суботи вересня Асоціація разом із Фондом Розвитку ІМВ (<https://cutt.ly/xRinJNG>) проводить зустрічі випускників Інституту різник років. Гарант відслідковує долю випускників, продовжує професійне спілкування з ними та залучає їх до мастер-класів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедура реагування на виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації освітньої програми чітко прописана в Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в КНУ (<https://cutt.ly/SRinNiH>). Окрім того, ЕГ під час зустрічей пересвідчилась у реальних випадках коригування змісту ОП, через введення змін до окремих ОК. Було виявлено, що деякі частини структури програми були досить розмитими і перегукувалися з іншими ОП в рамках інституту. Як наслідок, ці недоліки були виправлені в новій ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У КНУ прийнято та реалізується на практиці Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в КНУ [<https://cutt.ly/pRiQwyp>]. Її змістовну складову, процес реалізації, проблеми та перспективи розвитку озвучили та довели під час зустрічей, ЕГ з представники різних фокус-груп. Було з'ясовано, що процес забезпечення якості освітньої діяльності передбачає моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу в тому числі і в дистанційному режимі; забезпечення публічності інформації про діяльність КНУ та всіх її підрозділів; підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти; створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових доробках НППІ та здобувачів вищої освіти; посилення кадрового потенціалу; участь КНУ у міжнародних та національних рейтингових дослідженнях закладів вищої освіти. В результаті аналізу наданих документів, та зустрічей ЕГ зі ЗВО, студентським самоврядування, представниками академічного персоналу, було отримано підтвердження моніторингу якості шляхом проведення опитувань здобувачів вищої освіти з питань задоволеності якістю освітньої діяльності, професійним рівнем викладачів за даною ОП, формування індивідуальної освітньої траєкторії, вибору навчальних дисциплін, практичної підготовки тощо. Разом з тим, потребує більш чіткого розуміння процес обговорення результатів анкетування на основі, стосовно забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в КНУ та процес впровадження цих результатів в освітній процес на всіх рівнях.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЕГ встановила, що у КНУ процедура внутрішнього забезпечення якості освіти є чіткою, деталізованою, включає ряд підрозділів та представників менеджменту, завдання яких є зрозумілими для виконання і регламентуються відповідними нормативними документами. Позитивною практикою є робота з випускниками. Має свої сильні сторони створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових доробках НПП та здобувачів вищої освіти через систему МУДЛ, а також участь КНУ у міжнародних та національних рейтингових дослідженнях закладів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ рекомендує поглибити комунікацію з стейкхолдерами. Пропонується, для більш чіткого розуміння стейкхолдерами механізму та засобів формування передбачених ОП, розробити та впровадити глибші форми співпраці зі стейкхолдерами в контексті забезпечення якості освіти за ОП. Потребує подальшого вдосконалення процес обговорення результатів анкетування зі здобувачами.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За формальними ознаками ОП, відповідає вимогам Критерію 8. Разом з тим, в ОП наявні вказані вище недоліки. Не дивлячись на те, що внутрішня система забезпечення якості освіти структурована і регламентована, потрібно акцентувати увагу на роботі з зовнішніми стейкхолдерами - роботодавцями, постійно моніторити їх пропозиції, запити, аналізувати ці пропозиції на відповідність до мети ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертною групою з'ясовано, що права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в Університеті регулюються наступними документами: Статут Університету (<https://cutt.ly/1ROQzQI>); Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/BROQcH5>); Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу, затверджений Вченою радою Університету (<https://cutt.ly/iROQnE1>); Наказ ректора від 05.03.2018 року за №158-32 «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм» (<https://cutt.ly/KROQWzX>); Наказ ректора «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» від 08.07.2019 року за № 601-32 (<https://cutt.ly/AROQRa9>); Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/eROQYJx>). На рівні ІМВ розроблено та затверджено також Етичний кодекс Інституту міжнародних відносин (<https://cutt.ly/sROQI94>). В Університеті розроблено та затверджено «Антикорупційну програму» (<https://cutt.ly/GROQDPE>). ЕГ встановила, що документи, що регулюють права та обов'язки сторін є у вільному доступі на офіційному сайті Університету та ІМВ. Вказані вебресурси ЗВО є інформативним та у вільному доступі для здобувачів та інших стейкхолдерів. Кафедра має сторінку у соціальній мережі Facebook, де публікує заходи, що проводяться кафедрою, усі учасники освітнього процесу можуть отримувати інформацію щодо заходів та подій, що відбуваються на ОПП. Під час проведення фокус-груп було з'ясовано, що здобувачі та науково-педагогічний персонал поінформовані про наявність зазначених регламентуючих документів та ознайомлені з місцем їх розміщення. Загалом, аналіз сторінок сайту ЗВО дає можливість стверджувати, що доступ до необхідних документів/інформації є доступним для користувачів. Під час інтерв'ювання учасники освітнього процесу підтвердили, що вони ознайомлені зі своїми правами й обов'язками та дотримуються їх під час реалізації ОПП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ІМВ розміщений проєкт ОПП «Зовнішня політика та національна безпека» за 2021 року, наявне оголошення про можливість надсилання рекомендацій щодо покращення цієї ОП на визначені електронні пошти (<https://cutt.ly/KROmDzi>). ЕГ встановила, що проєкт ОПП за 2021 рік оприлюднений на сайті ІМВ а також надана можливість усім групам стейкхолдерів надсилати рекомендації до 15 липня 2021 року. Кафедра Міжнародних відносин та зовнішньої політики має власну Facebook сторінку за допомогою якої взаємодіє із усіма учасниками освітнього процесу. Під час фокус-групи з роботодавцями з'ясовано, що вони долучаються до обговорення ОП, про що свідчать протоколи засідання кафедри, а також підтверджено гарантом ОП. Аналіз роботи фокус-групи із здобувачами демонструє їх поінформованість про можливість впливу на зміст освітньо-професійної програми. Відтак, процес обговорення та внесення пропозицій від заінтересованих сторін є відкритим та прозорим. ЕГ рекомендує розробити більш зручну форму опитування думки різних груп стейкхолдерів щодо змін до ОПП, зокрема у електронній google формі та виставити її на сторінці програми.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Затверджена ОПП «Зовнішня політика та національна безпека» наявна на сайті за посиланням (<https://cutt.ly/WROWuGu>). Робочі програми компонент ОПП, Робоча програма виробничої (преддипломної практики), Методичні рекомендації до написання диплому доступні за тим же посиланням. Варто зазначити, що для звичайного користувача доступ до ОПП на сайті ІМВ не є достатньо зручним у користуванні. ЕГ рекомендує зробити сторінку ОПП більш зручнішою у користуванні, розмістити силабуси дисциплін цієї ОП, інформацію про гаранта тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1) В Університеті наявні зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. 2) Подана на вебсайті Університету інформація про ОПП є достатньою для поінформованого вибору вступників та розуміння цілей та змісту підготовки здобувачів за цією ОПП роботодавцями. 3) Роботодавці перебувають у тісній співпраці та взаємодії із гарантом ОПП та надують рекомендації щодо її покращення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1) ЕГ рекомендує опублікувати силабуси дисциплін на сайті ІМВ для більш зручного ознайомлення здобувачами із переліком дисциплін, що вивчатимуться на ОП «Зовнішня політика та національна безпека». Розробити більш зручну форму щодо опитування думки різних груп стейкхолдерів щодо змін ОПП та розмістити на сайті (google форма). 3) ЕГ рекомендує технічно модифікувати сторінку цієї ОПП з метою більш зручного користування її відвідувачами. 4) На сторінці кафедри Міжнародних відносин та зовнішньої політики варто розмістити посилання на ОПП «Зовнішня політика та національна безпека».

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на узгодженість за усіма під критеріями Критерію 9, керуючись підходом, орієнтованим на удосконалення, сильними сторонами та позитивними практиками, виявленими недоліками, що можуть бути швидко усунені, Експертна група вважає, що ОПП «Зовнішня політика та національна безпека» відповідає рівню В за критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Витяги з протоколів.pdf</i>	pOILfYD9ZNKgu2hdaSq9x7WYjBp2lc6oHSQqVoM5MPo=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Цебенко Олег Олександрович

Члени експертної групи

Боринська Ольга Леонідівна

Шамія Максим Мухаммадович